Vishnu Sahasranamam

श्रीविष्णुसहस्रनामस्तोत्रम्

STOTRA · स्तोत्रम् (सहस्रनाम)

14 ॐ विश्वं विष्णुर्वषट्कारो भूतभव्यभवत्प्रभुः।
भूतकृद्भूतभृद्भावो भूतात्मा भूतभावनः॥

Om vishvam Vishnur vashatkaro bhuta bhavya bhavat prabhuh.
Bhuta krid bhuta bhrid bhavo bhutatma bhuta bhavanah.

15 पूतात्मा परमात्मा च मुक्तानां परमा गतिः।
अव्ययः पुरुषः साक्षी क्षेत्रज्ञोऽक्षर एव च॥

Putatma paramatma cha muktanam parama gatih.
Avyayah purushah sakshi kshetrajnokshara eva cha.

16 योगो योगविदां नेता प्रधानपुरुषेश्वरः।
नारसिंहवपुः श्रीमान्केशवः पुरुषोत्तमः॥

Yogo yoga vidam neta pradhana purusheshvarah.
Narasinha vapuh shriman Keshavah purushottamah.

17 सर्वः शर्वः शिवः स्थाणुर्भूतादिर्निधिरव्ययः।
सम्भवो भावनो भर्ता प्रभवः प्रभुरीश्वरः॥

Sarvah sharvah shivah sthanur bhutadir nidhir avyayah.
Sambhavo bhavano bharta prabhavah prabhur ishvarah.

18 स्वयम्भूः शम्भुरादित्यः पुष्कराक्षो महास्वनः।
अनादिनिधनो धाता विधाता धातुरुत्तमः॥

Svayambhuh shambhur adityah pushkaraksho maha svanah.
Anadi nidhano dhata vidhata dhatur uttamah.

19 अप्रमेयो हृषीकेशः पद्मनाभोऽमरप्रभुः।
विश्वकर्मा मनुस्त्वष्टा स्थविष्ठः स्थविरो ध्रुवः॥

Aprameyo Hrishikeshah Padmanabhomara prabhuh.
Vishvakarma manus tvashta sthavishthah sthaviro dhruvah.

20 अग्राह्यः शाश्वतः कृष्णो लोहिताक्षः प्रतर्दनः।
प्रभूतस्त्रिककुब्धाम पवित्रं मङ्गलं परम्॥

Agrahyah shashvatah Krishno lohitakshah pratardanah.
Prabhutas trikakub dhama pavitram mangalam param.

21 ईशानः प्राणदः प्राणो ज्येष्ठः श्रेष्ठः प्रजापतिः।
हिरण्यगर्भो भूगर्भो माधवो मधुसूदनः॥

Ishanah pranadah prano jyeshthah shreshthah prajapatih.
Hiranyagarbho bhugarbho Madhavo Madhusudanah.

22 ईश्वरो विक्रमी धन्वी मेधावी विक्रमः क्रमः।
अनुत्तमो दुराधर्षः कृतज्ञः कृतिरात्मवान्॥

Ishvaro vikrami dhanvi medhavi vikramah kramah.
Anuttamo duradharshah kritajnah kritir atmavan.

23 सुरेशः शरणं शर्म विश्वरेताः प्रजाभवः।
अहः संवत्सरो व्यालः प्रत्ययः सर्वदर्शनः॥

Sureshah sharanam sharma vishva retah praja bhavah.
Ahah sanvatsaro vyalah pratyayah sarva darshanah.

24 अजः सर्वेश्वरः सिद्धः सिद्धिः सर्वादिरच्युतः।
वृषाकपिरमेयात्मा सर्वयोगविनिःसृतः॥

Ajah sarveshvarah siddhah siddhih sarvadir Achyutah.
Vrishakapir ameyatma sarva yoga vinihsritah.

25 वसुर्वसुमनाः सत्यः समात्मा सम्मितः समः।
अमोघः पुण्डरीकाक्षो वृषकर्मा वृषाकृतिः॥

Vasur vasumanah satyah samatma sammitah samah.
Amoghah pundarikaksho vrisha karma vrishakritih.

26 रुद्रो बहुशिरा बभ्रुर्विश्वयोनिः शुचिश्रवाः।
अमृतः शाश्वतः स्थाणुर्वरारोहो महातपाः॥

Rudro bahu shira babhrur vishva yonih shuchi shravah.
Amritah shashvatah sthanur vararoho maha tapah.

27 सर्वगः सर्वविद्भानुर्विष्वक्सेनो जनार्दनः।
वेदो वेदविदव्यङ्गो वेदाङ्गो वेदवित्कविः॥

Sarvagah sarvavid bhanur Vishvakseno Janardanah.
Vedo vedavid avyango vedango vedavit kavih.

28 लोकाध्यक्षः सुराध्यक्षो धर्माध्यक्षः कृताकृतः।
चतुरात्मा चतुर्व्यूहश्चतुर्दंष्ट्रश्चतुर्भुजः॥

Lokadhyakshah suradhyaksho dharmadhyakshah kritakritah.
Chaturatma chaturvyuhash chaturdanshtrash chaturbhujah.

29 भ्राजिष्णुर्भोजनं भोक्ता सहिष्णुर्जगदादिजः।
अनघो विजयो जेता विश्वयोनिः पुनर्वसुः॥

Bhrajishnur bhojanam bhokta sahishnur jagad adijah.
Anagho vijayo jeta vishva yonih punarvasuh.

30 उपेन्द्रो वामनः प्रांशुरमोघः शुचिरूर्जितः।
अतीन्द्रः संग्रहः सर्गो धृतात्मा नियमो यमः॥

Upendro Vamanah pranshur amoghah shuchir urjitah.
Atindrah sangrahah sargo dhritatma niyamo yamah.

31 वेद्यो वैद्यः सदायोगी वीरहा माधवो मधुः।
अतीन्द्रियो महामायो महोत्साहो महाबलः॥

Vedyo vaidyah sada yogi viraha Madhavo madhuh.
Atindriyo maha mayo mahotsaho maha balah.

32 महाबुद्धिर्महावीर्यो महाशक्तिर्महाद्युतिः।
अनिर्देश्यवपुः श्रीमानमेयात्मा महाद्रिधृक्॥

Maha buddhir maha viryo maha shaktir maha dyutih.
Anirdeshya vapuh shriman ameyatma mahadri dhrik.

33 महेष्वासो महीभर्ता श्रीनिवासः सतां गतिः।
अनिरुद्धः सुरानन्दो गोविन्दो गोविदां पतिः॥

Maheshvaso mahi bharta Shrinivasah satam gatih.
Aniruddhah suranando Govindo govidam patih.

34 मरीचिर्दमनो हंसः सुपर्णो भुजगोत्तमः।
हिरण्यनाभः सुतपाः पद्मनाभः प्रजापतिः॥

Marichir damano hansah suparno bhujagottamah.
Hiranyanabhah sutapah Padmanabhah prajapatih.

35 अमृत्युः सर्वदृक् सिंहः सन्धाता सन्धिमान्स्थिरः।
अजो दुर्मर्षणः शास्ता विश्रुतात्मा सुरारिहा॥

Amrityuh sarva drik sinhah sandhata sandhiman sthirah.
Ajo durmarshanah shasta vishrutatma surariha.

36 गुरुर्गुरुतमो धाम सत्यः सत्यपराक्रमः।
निमिषोऽनिमिषः स्रग्वी वाचस्पतिरुदारधीः॥

Gurur gurutamo dhama satyah satya parakramah.
Nimishonimishah sragvi vachaspatir udaradhih.

37 अग्रणीर्ग्रामणीः श्रीमान्न्यायो नेता समीरणः।
सहस्रमूर्धा विश्वात्मा सहस्राक्षः सहस्रपात्॥

Agranir gramanih shriman nyayo neta samiranah.
Sahasra murdha vishvatma sahasrakshah sahasra pat.

38 आवर्तनो निवृत्तात्मा संवृतः सम्प्रमर्दनः।
अहः संवर्तको वह्निरनिलो धरणीधरः॥

Avartano nivrittatma sanvritah sampramardanah.
Ahah sanvartako vahnir anilo dharani dharah.

39 सुप्रसादः प्रसन्नात्मा विश्वधृग्विश्वभुग्विभुः।
सत्कर्ता सत्कृतः साधुर्जह्नुर्नारायणो नरः॥

Suprasadah prasannatma vishva dhrig vishva bhug vibhuh.
Satkarta satkritah sadhur jahnur Narayano narah.

40 असंख्येयोऽप्रमेयात्मा विशिष्टः शिष्टकृच्छुचिः।
सिद्धार्थः सिद्धसंकल्पः सिद्धिदः सिद्धिसाधनः॥

Asankhyeyoprameyatma vishishtah shishta krich chhuchih.
Siddharthah siddha sankalpah siddhidah siddhi sadhanah.

41 वृषाही वृषभो विष्णुर्वृषपर्वा वृषोदरः।
वर्धनो वर्धमानश्च विविक्तः श्रुतिसागरः॥

Vrishahi vrishabho Vishnur vrisha parva vrishodarah.
Vardhano vardhamanash cha viviktah shruti sagarah.

42 सुभुजो दुर्धरो वाग्मी महेन्द्रो वसुदो वसुः।
नैकरूपो बृहद्रूपः शिपिविष्टः प्रकाशनः॥

Subhujo durdharo vagmi mahendro vasudo vasuh.
Naika rupo brihad rupah shipivishtah prakashanah.

43 ओजस्तेजोद्युतिधरः प्रकाशात्मा प्रतापनः।
ऋद्धः स्पष्टाक्षरो मन्त्रश्चन्द्रांशुर्भास्करद्युतिः॥

Ojas tejo dyuti dharah prakashatma pratapanah.
Riddhah spashtaksharo mantrash chandranshur bhaskara dyutih.

44 अमृतांशूद्भवो भानुः शशबिन्दुः सुरेश्वरः।
औषधं जगतः सेतुः सत्यधर्मपराक्रमः॥

Amritanshudbhavo bhanuh shasha binduh sureshvarah.
Aushadham jagatah setuh satya dharma parakramah.

45 भूतभव्यभवन्नाथः पवनः पावनोऽनलः।
कामहा कामकृत्कान्तः कामः कामप्रदः प्रभुः॥

Bhuta bhavya bhavan nathah pavanah pavanonalah.
Kamaha kama krit kantah kamah kama pradah prabhuh.

46 युगादिकृद्युगावर्तो नैकमायो महाशनः।
अदृश्योऽव्यक्तरूपश्च सहस्रजिदनन्तजित्॥

Yugadi krid yugavarto naika mayo mahashanah.
Adrishyovyakta rupash cha sahasrajid anantajit.

47 इष्टोऽविशिष्टः शिष्टेष्टः शिखण्डी नहुषो वृषः।
क्रोधहा क्रोधकृत्कर्ता विश्वबाहुर्महीधरः॥

Ishtovishishtah shishteshtah shikhandi nahusho vrishah.
Krodhaha krodha krit karta vishva bahur mahidharah.

48 अच्युतः प्रथितः प्राणः प्राणदो वासवानुजः।
अपां निधिरधिष्ठानमप्रमत्तः प्रतिष्ठितः॥

Achyutah prathitah pranah pranado Vasavanujah.
Apam nidhir adhishthanam apramattah pratishthitah.

49 स्कन्दः स्कन्दधरो धुर्यो वरदो वायुवाहनः।
वासुदेवो बृहद्भानुरादिदेवः पुरन्दरः॥

Skandah skanda dharo dhuryo varado vayu vahanah.
Vasudevo brihad bhanur adi devah purandarah.

50 अशोकस्तारणस्तारः शूरः शौरिर्जनेश्वरः।
अनुकूलः शतावर्तः पद्मी पद्मनिभेक्षणः॥

Ashokas taranas tarah shurah shaurir janeshvarah.
Anukulah shatavartah padmi padma nibhekshanah.

51 पद्मनाभोऽरविन्दाक्षः पद्मगर्भः शरीरभृत्।
महर्द्धिर्ऋद्धो वृद्धात्मा महाक्षो गरुडध्वजः॥

Padmanabhoravindakshah padma garbhah sharira bhrit.
Maharddhir riddho vriddhatma mahaksho garuda dhvajah.

52 अतुलः शरभो भीमः समयज्ञो हविर्हरिः।
सर्वलक्षणलक्षण्यो लक्ष्मीवान्समितिञ्जयः॥

Atulah sharabho bhimah samayajno havir harih.
Sarva lakshana lakshanyo lakshmivan samitinjayah.

53 विक्षरो रोहितो मार्गो हेतुर्दामोदरः सहः।
महीधरो महाभागो वेगवानमिताशनः॥

Viksharo rohito margo hetur Damodarah sahah.
Mahidharo maha bhago vegavan amitashanah.

54 उद्भवः क्षोभणो देवः श्रीगर्भः परमेश्वरः।
करणं कारणं कर्ता विकर्ता गहनो गुहः॥

Udbhavah kshobhano devah shrigarbhah parameshvarah.
Karanam karanam karta vikarta gahano guhah.

55 व्यवसायो व्यवस्थानः संस्थानः स्थानदो ध्रुवः।
परर्द्धिः परमस्पष्टस्तुष्टः पुष्टः शुभेक्षणः॥

Vyavasayo vyavasthanah sansthanah sthanado dhruvah.
Pararddhih parama spashtas tushtah pushtah shubhekshanah.

56 रामो विरामो विरजो मार्गो नेयो नयोऽनयः।
वीरः शक्तिमतां श्रेष्ठो धर्मो धर्मविदुत्तमः॥

Ramo viramo virajo margo neyo nayonayah.
Virah shaktimatam shreshtho dharmo dharma vid uttamah.

57 वैकुण्ठः पुरुषः प्राणः प्राणदः प्रणवः पृथुः।
हिरण्यगर्भः शत्रुघ्नो व्याप्तो वायुरधोक्षजः॥

Vaikunthah purushah pranah pranadah pranavah prithuh.
Hiranyagarbhah shatrughno vyapto vayur adhokshajah.

58 ऋतुः सुदर्शनः कालः परमेष्ठी परिग्रहः।
उग्रः संवत्सरो दक्षो विश्रामो विश्वदक्षिणः॥

Rituh sudarshanah kalah parameshthi parigrahah.
Ugrah sanvatsaro daksho vishramo vishva dakshinah.

59 विस्तारः स्थावरस्थाणुः प्रमाणं बीजमव्ययम्।
अर्थोऽनर्थो महाकोशो महाभोगो महाधनः॥

Vistarah sthavara sthanuh pramanam bijam avyayam.
Arthonartho maha kosho maha bhogo maha dhanah.

60 अनिर्विण्णः स्थविष्ठोऽभूर्धर्मयूपो महामखः।
नक्षत्रनेमिर्नक्षत्री क्षमः क्षामः समीहनः॥

Anirvinnah sthavishthobhur dharma yupo maha makhah.
Nakshatra nemir nakshatri kshamah kshamah samihanah.

61 यज्ञ इज्यो महेज्यश्च क्रतुः सत्रं सतां गतिः।
सर्वदर्शी विमुक्तात्मा सर्वज्ञो ज्ञानमुत्तमम्॥

Yajna ijyo mahejyash cha kratuh satram satam gatih.
Sarva darshi vimuktatma sarvajno jnanam uttamam.

62 सुव्रतः सुमुखः सूक्ष्मः सुघोषः सुखदः सुहृत्।
मनोहरो जितक्रोधो वीरबाहुर्विदारणः॥

Suvratah sumukhah sukshmah sughoshah sukhadah suhrit.
Manoharo jita krodho vira bahur vidaranah.

63 स्वापनः स्ववशो व्यापी नैकात्मा नैककर्मकृत्।
वत्सरो वत्सलो वत्सी रत्नगर्भो धनेश्वरः॥

Svapanah svavasho vyapi naikatma naika karma krit.
Vatsaro vatsalo vatsi ratna garbho dhaneshvarah.

64 धर्मगुब्धर्मकृद्धर्मी सदसत्क्षरमक्षरम्।
अविज्ञाता सहस्रांशुर्विधाता कृतलक्षणः॥

Dharma gub dharma krid dharmi sad asat ksharam aksharam.
Avijnata sahasranshur vidhata krita lakshanah.

65 गभस्तिनेमिः सत्त्वस्थः सिंहो भूतमहेश्वरः।
आदिदेवो महादेवो देवेशो देवभृद्गुरुः॥

Gabhasti nemih sattvasthah sinho bhuta maheshvarah.
Adi devo maha devo devesho deva bhrid guruh.

66 उत्तरो गोपतिर्गोप्ता ज्ञानगम्यः पुरातनः।
शरीरभूतभृद्भोक्ता कपीन्द्रो भूरिदक्षिणः॥

Uttaro gopatir gopta jnana gamyah puratanah.
Sharira bhuta bhrid bhokta kapindro bhuri dakshinah.

67 सोमपोऽमृतपः सोमः पुरुजित्पुरुसत्तमः।
विनयो जयः सत्यसंधो दाशार्हः सात्वतां पतिः॥

Somapomritapah somah purujit purusattamah.
Vinayo jayah satya sandho Dasharhah satvatam patih.

68 जीवो विनयिता साक्षी मुकुन्दोऽमितविक्रमः।
अम्भोनिधिरनन्तात्मा महोदधिशयोऽन्तकः॥

Jivo vinayita sakshi Mukundomita vikramah.
Ambho nidhir anantatma mahodadhi shayontakah.

69 अजो महार्हः स्वाभाव्यो जितामित्रः प्रमोदनः।
आनन्दो नन्दनो नन्दः सत्यधर्मा त्रिविक्रमः॥

Ajo maharhah svabhavyo jitamitrah pramodanah.
Anando nandano nandah satya dharma Trivikramah.

70 महर्षिः कपिलाचार्यः कृतज्ञो मेदिनीपतिः।
त्रिपदस्त्रिदशाध्यक्षो महाशृङ्गः कृतान्तकृत्॥

Maharshih Kapilacharyah kritajno medini patih.
Tripadas tridashadhyaksho maha shringah kritanta krit.

71 महावराहो गोविन्दः सुषेणः कनकाङ्गदी।
गुह्यो गभीरो गहनो गुप्तश्चक्रगदाधरः॥

Maha varaho Govindah sushenah kanakangadi.
Guhyo gabhiro gahano guptash chakra gada dharah.

72 वेधाः स्वाङ्गोऽजितः कृष्णो दृढः संकर्षणोऽच्युतः।
वरुणो वारुणो वृक्षः पुष्कराक्षो महामनाः॥

Vedhah svangojitah Krishno dridhah Sankarshanochyutah.
Varuno varuno vrikshah pushkaraksho maha manah.

73 भगवान् भगहानन्दी वनमाली हलायुधः।
आदित्यो ज्योतिरादित्यः सहिष्णुर्गतिसत्तमः॥

Bhagavan bhagahanandi vanamali halayudhah.
Adityo jyotir adityah sahishnur gati sattamah.

74 सुधन्वा खण्डपरशुर्दारुणो द्रविणप्रदः।
दिविस्पृक्सर्वदृग्व्यासो वाचस्पतिरयोनिजः॥

Sudhanva khanda parashur daruno dravina pradah.
Divisprik sarva drig Vyaso vachaspatir ayonijah.

75 त्रिसामा सामगः साम निर्वाणं भेषजं भिषक्।
संन्यासकृच्छमः शान्तो निष्ठा शान्तिः परायणम्॥

Trisama samagah sama nirvanam bheshajam bhishak.
Sannyasa krich chhamah shanto nishtha shantih parayanam.

76 शुभाङ्गः शान्तिदः स्रष्टा कुमुदः कुवलेशयः।
गोहितो गोपतिर्गोप्ता वृषभाक्षो वृषप्रियः॥

Shubhangah shantidah srashta kumudah kuvaleshayah.
Gohito gopatir gopta vrishabhaksho vrisha priyah.

77 अनिवर्ती निवृत्तात्मा संक्षेप्ता क्षेमकृच्छिवः।
श्रीवत्सवक्षाः श्रीवासः श्रीपतिः श्रीमतां वरः॥

Anivarti nivrittatma sankshepta kshema krich chhivah.
Shrivatsa vakshah shrivasah shripatih shrimatam varah.

78 श्रीदः श्रीशः श्रीनिवासः श्रीनिधिः श्रीविभावनः।
श्रीधरः श्रीकरः श्रेयः श्रीमाँल्लोकत्रयाश्रयः॥

Shridah shrishah shrinivasah shrinidhih shrivibhavanah.
Shridharah shrikarah shreyah shrimanl loka trayashrayah.

79 स्वक्षः स्वङ्गः शतानन्दो नन्दिर्ज्योतिर्गणेश्वरः।
विजितात्मा विधेयात्मा सत्कीर्तिश्छिन्नसंशयः॥

Svakshah svangah shatanando nandir jyotir ganeshvarah.
Vijitatma vidheyatma satkirtish chhinna sanshayah.

80 उदीर्णः सर्वतश्चक्षुरनीशः शाश्वतस्थिरः।
भूशयो भूषणो भूतिर्विशोकः शोकनाशनः॥

Udirnah sarvatash chakshur anishah shashvata sthirah.
Bhushayo bhushano bhutir vishokah shoka nashanah.

81 अर्चिष्मानर्चितः कुम्भो विशुद्धात्मा विशोधनः।
अनिरुद्धोऽप्रतिरथः प्रद्युम्नोऽमितविक्रमः॥

Archishman architah kumbho vishuddhatma vishodhanah.
Aniruddhopratirathah Pradyumnomita vikramah.

82 कालनेमिनिहा वीरः शौरिः शूरजनेश्वरः।
त्रिलोकात्मा त्रिलोकेशः केशवः केशिहा हरिः॥

Kalanemi niha virah shaurih shura janeshvarah.
Trilokatma trilokeshah Keshavah keshiha harih.

83 कामदेवः कामपालः कामी कान्तः कृतागमः।
अनिर्देश्यवपुर्विष्णुर्वीरोऽनन्तो धनञ्जयः॥

Kama devah kama palah kami kantah kritagamah.
Anirdeshya vapur Vishnur vironanto dhananjayah.

84 ब्रह्मण्यो ब्रह्मकृद्ब्रह्मा ब्रह्म ब्रह्मविवर्धनः।
ब्रह्मविद्ब्राह्मणो ब्रह्मी ब्रह्मज्ञो ब्राह्मणप्रियः॥

Brahmanyo brahma krid brahma Brahma brahma vivardhanah.
Brahmavid brahmano brahmi brahmajno brahmana priyah.

85 महाक्रमो महाकर्मा महातेजा महोरगः।
महाक्रतुर्महायज्वा महायज्ञो महाहविः॥

Maha kramo maha karma maha teja mahoragah.
Maha kratur maha yajva maha yajno maha havih.

86 स्तव्यः स्तवप्रियः स्तोत्रं स्तुतिः स्तोता रणप्रियः।
पूर्णः पूरयिता पुण्यः पुण्यकीर्तिरनामयः॥

Stavyah stava priyah stotram stutih stota rana priyah.
Purnah purayita punyah punya kirtir anamayah.

87 मनोजवस्तीर्थकरो वसुरेता वसुप्रदः।
वसुप्रदो वासुदेवो वसुर्वसुमना हविः॥

Manojavas tirthakaro vasu reta vasu pradah.
Vasu prado Vasudevo vasur vasumana havih.

88 सद्गतिः सत्कृतिः सत्ता सद्भूतिः सत्परायणः।
शूरसेनो यदुश्रेष्ठः सन्निवासः सुयामुनः॥

Sadgatih satkritih satta sadbhutih sat parayanah.
Shuraseno yadu shreshthah sannivasah suyamunah.

89 भूतावासो वासुदेवः सर्वासुनिलयोऽनलः।
दर्पहा दर्पदो दृप्तो दुर्धरोऽथापराजितः॥

Bhuta vaso Vasudevah sarvasu nilayonalah.
Darpaha darpado dripto durdharothaparajitah.

90 विश्वमूर्तिर्महामूर्तिर्दीप्तमूर्तिरमूर्तिमान्।
अनेकमूर्तिरव्यक्तः शतमूर्तिः शताननः॥

Vishva murtir maha murtir dipta murtir amurtiman.
Aneka murtir avyaktah shata murtih shatananah.

91 एको नैकः सवः कः किं यत्तत्पदमनुत्तमम्।
लोकबन्धुर्लोकनाथो माधवो भक्तवत्सलः॥

Eko naikah savah kah kim yat tat padam anuttamam.
Loka bandhur loka natho Madhavo bhakta vatsalah.

92 सुवर्णवर्णो हेमाङ्गो वराङ्गश्चन्दनाङ्गदी।
वीरहा विषमः शून्यो घृताशीरचलश्चलः॥

Suvarna varno hemango varangash chandanangadi.
Viraha vishamah shunyo ghritashir achalash chalah.

93 अमानी मानदो मान्यो लोकस्वामी त्रिलोकधृक्।
सुमेधा मेधजो धन्यः सत्यमेधा धराधरः॥

Amani manado manyo loka svami triloka dhrik.
Sumedha medhajo dhanyah satya medha dharadharah.

94 तेजोवृषो द्युतिधरः सर्वशस्त्रभृतां वरः।
प्रग्रहो निग्रहो व्यग्रो नैकशृङ्गो गदाग्रजः॥

Tejo vrisho dyuti dharah sarva shastra bhritam varah.
Pragraho nigraho vyagro naika shringo gadagrajah.

95 चतुर्मूर्तिश्चतुर्बाहुश्चतुर्व्यूहश्चतुर्गतिः।
चतुरात्मा चतुर्भावश्चतुर्वेदविदेकपात्॥

Chaturmurtish chaturbahush chaturvyuhash chaturgatih.
Chaturatma chaturbhavash chaturveda vid ekapat.

96 समावर्तोऽनिवृत्तात्मा दुर्जयो दुरतिक्रमः।
दुर्लभो दुर्गमो दुर्गो दुरावासो दुरारिहा॥

Samavartonivrittatma durjayo duratikramah.
Durlabho durgamo durgo duravaso durariha.

97 शुभाङ्गो लोकसारङ्गः सुतन्तुस्तन्तुवर्धनः।
इन्द्रकर्मा महाकर्मा कृतकर्मा कृतागमः॥

Shubhango loka sarangah sutantus tantu vardhanah.
Indra karma maha karma krita karma kritagamah.

98 उद्भवः सुन्दरः सुन्दो रत्ननाभः सुलोचनः।
अर्को वाजसनः शृङ्गी जयन्तः सर्वविज्जयी॥

Udbhavah sundarah sundo ratna nabhah sulochanah.
Arko vajasanah shringi jayantah sarvavij jayi.

99 सुवर्णबिन्दुरक्षोभ्यः सर्ववागीश्वरेश्वरः।
महाह्रदो महागर्तो महाभूतो महानिधिः॥

Suvarna bindur akshobhyah sarva vagishvareshvarah.
Maha hrado maha garto maha bhuto maha nidhih.

100 कुमुदः कुन्दरः कुन्दः पर्जन्यः पावनोऽनिलः।
अमृताशोऽमृतवपुः सर्वज्ञः सर्वतोमुखः॥

Kumudah kundarah kundah parjanyah pavanonilah.
Amritashomrita vapuh sarvajnah sarvato mukhah.

101 सुलभः सुव्रतः सिद्धः शत्रुजिच्छत्रुतापनः।
न्यग्रोधोदुम्बरोऽश्वत्थश्चाणूरान्ध्रनिषूदनः॥

Sulabhah suvratah siddhah shatrujich chhatru tapanah.
Nyagrodhodumbaroshvatthash chanurandhra nishudanah.

102 सहस्रार्चिः सप्तजिह्वः सप्तैधाः सप्तवाहनः।
अमूर्तिरनघोऽचिन्त्यो भयकृद्भयनाशनः॥

Sahasrarchih sapta jihvah saptaidhah sapta vahanah.
Amurtir anaghochintyo bhaya krid bhaya nashanah.

103 अणुर्बृहत्कृशः स्थूलो गुणभृन्निर्गुणो महान्।
अधृतः स्वधृतः स्वास्यः प्राग्वंशो वंशवर्द्धनः॥

Anur brihat krishah sthulo guna bhrin nirguno mahan.
Adhritah svadhritah svasyah pragvansho vansha varddhanah.

104 भारभृत्कथितो योगी योगीशः सर्वकामदः।
आश्रमः श्रमणः क्षामः सुपर्णो वायुवाहनः॥

Bhara bhrit kathito yogi yogishah sarva kamadah.
Ashramah shramanah kshamah suparno vayu vahanah.

105 धनुर्धरो धनुर्वेदो दण्डो दमयिता दमः।
अपराजितः सर्वसहो नियन्ता नियमो यमः॥

Dhanurdharo dhanurvedo dando damayita damah.
Aparajitah sarva saho niyanta niyamo yamah.

106 सत्त्ववान्सात्त्विकः सत्यः सत्यधर्मपरायणः।
अभिप्रायः प्रियार्होऽर्हः प्रियकृत्प्रीतिवर्धनः॥

Sattvavan sattvikah satyah satya dharma parayanah.
Abhiprayah priyarhorhah priya krit priti vardhanah.

107 विहायसगतिर्ज्योतिः सुरुचिर्हुतभुग्विभुः।
रविर्विरोचनः सूर्यः सविता रविलोचनः॥

Vihayasa gatir jyotih suruchir huta bhug vibhuh.
Ravir virochanah suryah savita ravi lochanah.

108 अनन्तो हुतभुग्भोक्ता सुखदो नैकजोऽग्रजः।
अनिर्विण्णः सदामर्षी लोकाधिष्ठानमद्भुतः॥

Ananto huta bhug bhokta sukhado naikajograjah.
Anirvinnah sadamarshi lokadhishthanam adbhutah.

109 सनात्सनातनतमः कपिलः कपिरप्ययः।
स्वस्तिदः स्वस्तिकृत्स्वस्तिस्वस्तिभुक्स्वस्तिदक्षिणः॥

Sanat sanatanatamah Kapilah kapir apyayah.
Svastidah svasti krit svasti svasti bhuk svasti dakshinah.

110 अरौद्रः कुण्डली चक्री विक्रम्यूर्जितशासनः।
शब्दातिगः शब्दसहः शिशिरः शर्वरीकरः॥

Araudrah kundali chakri vikramy urjita shasanah.
Shabdatigah shabda sahah shishirah sharvari karah.

111 अक्रूरः पेशलो दक्षो दक्षिणः क्षमिणां वरः।
विद्वत्तमो वीतभयः पुण्यश्रवणकीर्तनः॥

Akrurah peshalo daksho dakshinah kshaminam varah.
Vidvattamo vita bhayah punya shravana kirtanah.

112 उत्तारणो दुष्कृतिहा पुण्यो दुःस्वप्ननाशनः।
वीरहा रक्षणः सन्तो जीवनः पर्यवस्थितः॥

Uttarano dushkritiha punyo duhsvapna nashanah.
Viraha rakshanah santo jivanah paryavasthitah.

113 अनन्तरूपोऽनन्तश्रीर्जितमन्युर्भयापहः।
चतुरस्रो गभीरात्मा विदिशो व्यादिशो दिशः॥

Ananta ruponanta shrir jita manyur bhayapahah.
Chaturasro gabhiratma vidisho vyadisho dishah.

114 अनादिर्भूर्भुवो लक्ष्मीः सुवीरो रुचिराङ्गदः।
जननो जनजन्मादिर्भीमो भीमपराक्रमः॥

Anadir bhurbhuvo lakshmih suviro ruchirangadah.
Janano jana janmadir bhimo bhima parakramah.

115 आधारनिलयोऽधाता पुष्पहासः प्रजागरः।
ऊर्ध्वगः सत्पथाचारः प्राणदः प्रणवः पणः॥

Adhara nilayodhata pushpa hasah prajagarah.
Urdhvagah satpathacharah pranadah pranavah panah.

116 प्रमाणं प्राणनिलयः प्राणभृत्प्राणजीवनः।
तत्त्वं तत्त्वविदेकात्मा जन्ममृत्युजरातिगः॥

Pramanam prana nilayah prana bhrit prana jivanah.
Tattvam tattva vid ekatma janma mrityu jaratigah.

117 भूर्भुवःस्वस्तरुस्तारः सविता प्रपितामहः।
यज्ञो यज्ञपतिर्यज्वा यज्ञाङ्गो यज्ञवाहनः॥

Bhur bhuvah svas tarus tarah savita prapitamahah.
Yajno yajna patir yajva yajnango yajna vahanah.

118 यज्ञभृद्यज्ञकृद्यज्ञी यज्ञभुग्यज्ञसाधनः।
यज्ञान्तकृद्यज्ञगुह्यमन्नमन्नाद एव च॥

Yajna bhrid yajna krid yajni yajna bhug yajna sadhanah.
Yajnanta krid yajna guhyam annam annada eva cha.

119 आत्मयोनिः स्वयंजातो वैखानः सामगायनः।
देवकीनन्दनः स्रष्टा क्षितीशः पापनाशनः॥

Atma yonih svayanjato vaikhanah sama gayanah.
Devaki nandanah srashta kshitishah papa nashanah.

120 शङ्खभृन्नन्दकी चक्री शार्ङ्गधन्वा गदाधरः।
रथाङ्गपाणिरक्षोभ्यः सर्वप्रहरणायुधः॥

Shankha bhrin nandaki chakri sharnga dhanva gada dharah.
Rathanga panir akshobhyah sarva praharanayudhah.

इति ॥ सर्वप्रहरणायुध ॐ नम इति॥

. sarva praharanayudha Om nama iti.

Text checked against: Gita Press, Gorakhpur: Shri Vishnu Sahasranama Stotram, mool matra (code 226). Meanings, audio and all scripts at nityapaath.com/vishnu-sahasranamam/